

Politiek in Praktijk: De Amerikaanse president

Korte toelichting

Tijdens deze werkvorm bespreek je met leerlingen wie er in november verkozen kan worden tot president van de Verenigde Staten van Amerika. Daarnaast leg je uit wat het verschil is tussen de taken en de kenmerken van een Amerikaanse president ten opzichte van een Nederlandse minister-president en geef je leerlingen een beeld van de maatschappelijke vraagstukken die spelen in de VS en hoe de twee grootste partijen daar over denken.

Leerdoelen

- De leerlingen kunnen de twee (belangrijkste) kandidaten voor het Amerikaanse presidentschap benoemen.
- De leerlingen kunnen een aantal verschillen noemen tussen de kenmerken van een Amerikaanse president en een Nederlandse minister-president.
- De leerlingen kunnen op basis van maatschappelijke vraagstukken uit Amerika beredeneren of zijzelf eerder zouden stemmen op een Democraat of een Republikein.

Duur

30-45 minuten

Benodigheden

- PowerPoint 'De Amerikaanse president'

Per vier leerlingen:

- 1x kaartje met de Amerikaanse vlag
- 1x kaartje met de Nederlandse vlag
- 20x kenmerkenkaarten (10 voor de Amerikaanse president, 10 voor de Nederlandse minister-president)

Vorbereiding

Zorg ervoor dat je voor aanvang van de les genoeg van de kaartjes hebt uitgeprint en uitgeknipt om de werkvorm mee uit te voeren. Wij adviseren de werkvorm te laten uitvoeren in groepjes van ongeveer vier leerlingen. De kaartjes zijn te downloaden als los bestand op de pagina met het lesmateriaal op lesmateriaal.prodemos.nl

Stappenplan

1. Leg uit dat jullie het gaan hebben over het Amerikaans presidentschap. Vraag uit bij je leerlingen of ze al iets weten over Amerikaanse presidenten. Weten zij bijvoorbeeld al wie op dit moment de president is? Wie de kandidaten zijn die op de openingslide staan? Leg uit dat je dit vandaag allemaal gaat bespreken.
2. Neem als je wilt kort de leerdoelen door met je leerlingen.

ProDemos

Vandaag leren jullie:

- Wie de kandidaten zijn voor het Amerikaans presidentschap
- Een paar verschillen tussen een Amerikaanse president en een Nederlandse minister-president
- Of jullie zelf zouden stemmen op een Democraat of een Republikein

3. Open de slide waar Joe Biden op te zien is. Vraag aan leerlingen of ze toevallig al het een en ander weten over Joe Biden of het presidentschap zelf. Je kan indien gewenst aanvullen met de informatie dat Biden dit jaar weer mee wilde doen aan de verkiezingen, maar dat hij zich heeft teruggetrokken na een slecht verlopen debat in juli. Veel stemmers gingen toen twijfelen of hij niet te oud werd voor het presidentschap. Zijn vicepresident heeft toen de nominatie gekregen om president te worden namens zijn partij. Over haar vertel je later in de les meer.

ProDemos

Voettekst

De Amerikaanse president

4. Laat de slides zien met wat kenmerken over het presidentschap. Je kunt hier dieper op ingaan als je denkt dat je klas daar aan toe is. In dat geval kun je de informatie op de slide verdiepen met de volgende informatie:

Gekozen door de bevolking

De president wordt tijdens de verkiezingen (bijna) direct gekozen door de bevolking. Dit is anders dan in Nederland, waar het staatshoofd (de koning) helemaal niet gekozen wordt en de minister-president niet per se iemand hoeft te zijn die verkiesbaar was tijdens een verkiezing.

Bestuurt de regering als hoogste baas

De president is als enige hoofdvantwoordelijk voor de Amerikaanse regering. Ministers in Amerika werken 'onder' de president. Zij leggen verantwoordelijkheid af aan de president.

Mag maximaal acht jaar lang dezelfde persoon zijn

In de Amerikaanse grondwet is vastgelegd dat een president slechts twee zogenaamde ambtstermijnen mag dienen: iemand mag daarom maar maximaal twee keer voor vier jaar worden gekozen als Amerikaans president.

Heeft directe controle over het leger van het land

De Amerikaanse president is volgens de Amerikaanse grondwet de opperbevelhebber van het leger. Dit houdt in dat de president bevelen uitdeelt om operaties uit te voeren en bepaalt hoe en waar militairen worden ingezet. De president mag niet zomaar in zijn eentje een oorlog verklaren: daar is het Congres voor nodig (De Amerikaanse Eerste en Tweede Kamer). Dit is dus anders dan in Nederland, waar de minister-president niet de macht heeft om het leger in te zetten zoals hij of zij dat graag zou willen.

ProDemos

President

- Gekozen door de bevolking
- Bestuurt de regering als hoogste baas
- Mag maximaal acht jaar lang dezelfde persoon zijn
- Heeft directe controle over het leger van het land

5. Open de slide waar Dick Schoof op te zien is. Vraag aan leerlingen of ze toevallig al het een en ander weten over Schoof of het minister-presidentschap zelf. Leg uit dat je duidelijk wilt maken wat het verschil is tussen de twee posities en dat iemand als Schoof niet dezelfde macht heeft als Joe Biden.

6. Laat de slides zien met wat kenmerken van een Nederlandse minister-president. Je kunt hier dieper op ingaan als je denkt dat je klas daar aan toe is. In dat geval kun je de informatie op de slide verdiepen met de volgende informatie:

Niet gekozen

In Nederland stem je tijdens de landelijke verkiezingen op iemand die volgens jou in de Tweede Kamer moet zitten, niet op degene die volgens jou minister-president moet worden. Dat wordt namelijk vaak bepaald tijdens de coalitieonderhandelingen. Het is gebruikelijk dat de minister-president de lijsttrekker is van de grootste partij in de coalitie, maar dat is niet wettelijk vastgelegd dat dit moet.

Leidt de regering, maar is niet de baas over de andere ministers

In Nederland werken ministers samen, maar is er niet een iemand de 'baas' zoals de president dat is. De Nederlandse minister-president wordt daarom ook wel eens 'eerste onder gelijken' genoemd. Alle keuzes maken de ministers samen.

Mag minister-president blijven zolang de Tweede Kamer vertrouwen in de minister-president heeft

Nederlandse minister-presidenten hebben geen limiet op hoe vaak zij minister-president mogen zijn. Zolang de Tweede Kamer hen niet naar huis stuurt met een motie van wantrouwen, mag een minister-president in principe zo lang blijven zitten als hij of zij wil.

Heeft geen directe controle over het leger van het land

De minister van defensie is verantwoordelijk voor het Nederlandse leger, maar ook die kan geen hele belangrijke beslissingen nemen zonder dat de andere ministers het daar mee eens zijn.

The infographic slide features a yellow header with the text 'ProDemos'. On the left side, there is a photograph of a man in a dark suit and tie, standing with his hands clasped. To the right of the photo, the title 'Minister-president' is written in bold orange text. Below the title, there are four bullet points in black text: '• Niet gekozen door het volk', '• Leidt de regering, maar is niet de baas over de andere ministers', '• Mag minister-president blijven zolang de Tweede Kamer vertrouwen in hem of haar heeft', and '• Heeft geen directe controle over het leger van het land'.

7. Leg uit dat je nu beide presidentskandidaten van de twee grootste Amerikaanse politieke partijen gaat bespreken. Laat de slides zien waarop de kandidaten staan afgebeeld en vraag aan de leerlingen of ze al iets weten over de verschillende kandidaten. Laat vervolgens de slides zien met een paar van de kenmerken van de kandidaten en hun campagnes. Je kunt, als je denkt dat de klas het aankan, de informatie op de slides aanvullen met het volgende:

Kamala Harris

Huidige vicepresident van Amerika

Harris is op dit moment de 49^e vicepresident van de Verenigde Staten. Zij is samen met Joe Biden gekozen in 2020. Ze is de eerste vrouw en persoon van kleur ooit die vicepresident geworden is. Als zij president zou worden, zou zij ook de eerste vrouw zijn die president wordt van de Verenigde Staten.

Heeft kandidaatschap overgenomen van Joe Biden

Kamala Harris is op dit moment de vicepresident van Amerika onder Joe Biden. Zij heeft zijn plek als democratische kandidaat van hem overgenomen na een debat in juni dat heel slecht ging voor Biden. Veel kiezers waren al ongerust over het feit dat Biden de oudste president en presidentskandidaat ooit was, en tijdens dit debat kwam Biden moeilijk uit zijn woorden en gaf hij warrige antwoorden. Biden heeft na dit debat het kandidaatschap opgegeven en zijn vicepresident aangedragen als nieuwe kandidaat. De democraten hebben haar vervolgens gekozen om hun nieuwe kandidaat voor president te worden.

Voert campagne met de thema's inflatie en abortus

Harris wil onder andere grote bedrijven aanpakken die geprofiteerd hebben van de stijgende inflatie en belastingen voor de rijkste Amerikanen op verschillende manieren verhogen, om zo de lasten voor de werkende en middenklassen te verlagen. Ook wil zij het recht op toegang tot abortus vastleggen in de wet zodat alle Amerikanen weer toegang kunnen hebben tot de procedure, ongeacht in welke staat zij wonen.

Donald Trump

Vorige president van de VS

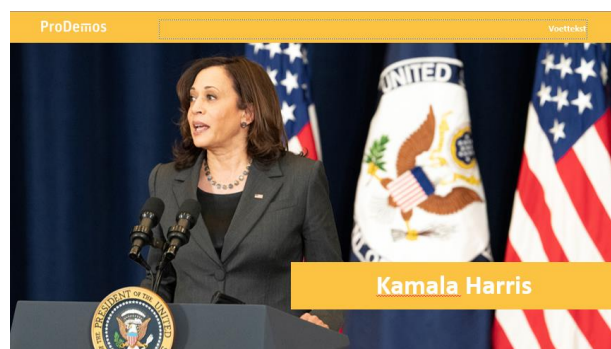
Donald Trump werd in 2016 gekozen tot president van de Verenigde Staten. Amerikanen zijn zeer verdeeld over de vraag of hij een goede president was of niet.

Heeft de vorige verkiezingen verloren

In 2020 werd Donald Trump niet herkozen tot president. Hij heeft de uitkomst van de verkiezingen meerdere malen aangevochten bij de rechter, maar hij heeft nooit kunnen bewijzen dat er sprake was van grootschalige fraude waardoor hij de verkiezingen heeft verloren. Op 6 januari 2021 bestormden aanhangers van Trump het Capitool tijdens een demonstratie die hij had georganiseerd op de dag dat officieel de nieuwe president zou worden benoemd. Veel van Trumps aanhangers geloven nog steeds dat hij oneerlijk verloren heeft.

Voert campagne op de onderwerpen immigratie en belastingen

Trump richt alle pijlen op (illegale) migratie, een onderwerp waar veel Amerikanen zich zorgen over maken. Hij wil illegale migranten opsporen en terug naar hun land van herkomst sturen. Daarnaast wil hij belastingen verlagen.

8. Ga door naar de slide met de instructie van de gezamenlijke opdracht. Geef de instructie zoals deze omschreven staat op de slide en deel per viertal een set kaartjes uit. Als leerlingen klaar zijn, moeten zij hun hand opsteken zodat jij kan controleren of zij het juiste antwoord hebben gegeven. Het antwoordenblad vind je in de bijlage van dit document.

The slide is titled "ProDemos" and contains the following text:

Opdracht: Wat hoort bij wie?

- Ga zitten in groepjes van vier
- Jullie krijgen een stapel kenmerken
- Welke kenmerken horen bij de Amerikaanse president en welke bij de Nederlandse premier? Soorteer de juiste kaartjes bij elkaar.
- Klaar? Steek je hand op!
- Tijd: 10 minuten

9. Bespreek na tien minuten (of eerder, als leerlingen eerder klaar zijn) de antwoorden. Geef eventueel een korte toelichting op de antwoorden als daar om gevraagd wordt.

ProDemos

10. Ga door naar de slide 'Democraat of Republikein?'. Leg uit dat je zo stellingen op het bord gaat tonen waar leerlingen van moeten aangeven of zij het eens of oneens zijn met de stellingen. Als leerlingen hun antwoord gekozen hebben, zal je met behulp van de icoontjes duidelijk maken welke partij het ook eens of oneens is met een bepaalde stelling. De ezel staat voor de Democraten, de olifant voor de Republikeinen.

ProDemos Voettekst

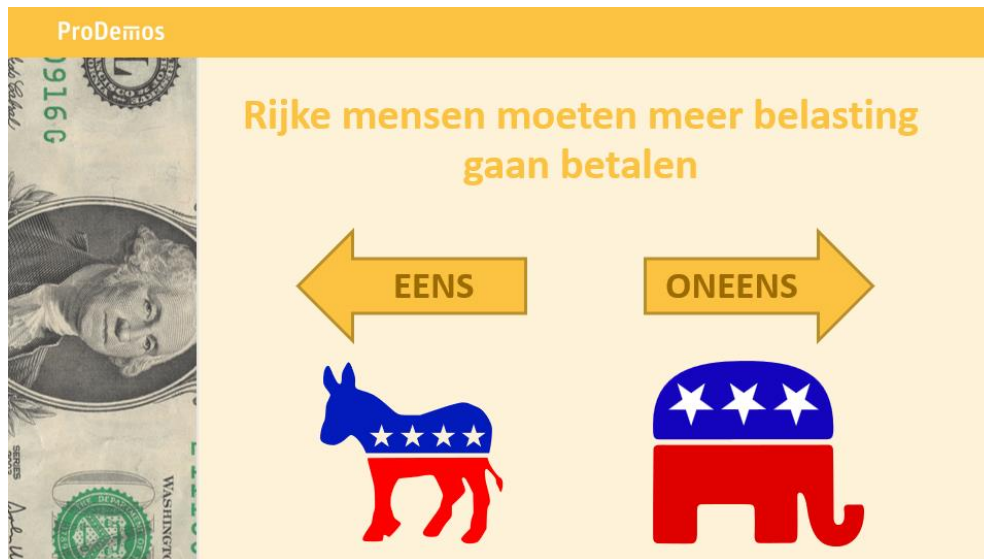
Ben jij Democraat of Republikein?

ProDemos

Rijke mensen moeten meer belasting gaan betalen

← EENS → ONEENS →

Indien gewenst kun je de onderstaande informatie gebruiken als toelichting op de antwoorden:

Rijke mensen moeten meer belasting gaan betalen

Democraten vinden dat de belastingen voor de rijkste Amerikanen veel te laag zijn. Zij willen beleid waardoor de rijksten in de samenleving meer af moeten staan. Dit geld willen ze gebruiken om bijvoorbeeld wegen te bouwen, het leger te financieren en het sociale vangnet in Amerika te verbeteren. Republikeinen denken daar anders over. Zij vinden dat de belastingen voor iedereen omlaag moeten en dat de federale overheid minder taken op zich moet nemen. De rijken doen volgens Republikeinen al genoeg om de economie te stimuleren door banen te creëren, die moet je niet straffen met extra belastingen.

Criminelen moeten de doodstraf kunnen krijgen.

Hoewel het niet in het partijprogramma van 2024 staat, zijn de Democraten een aantal verkiezingen lang voorstander geweest van het afschaffen van de doodstraf. Zij vinden het risico dat iemand ten onrechte ter dood wordt veroordeeld te groot. Ook andere zaken, zoals de vraag hoe je iemand menswaardig kunt executeren, spelen een rol bij deze discussie. Republikeinen vinden dat de doodstraf een passende straf is voor de zwaarste en heftigste misdrijven, en vinden dat de doodstraf een goede afschrikkende werking heeft.

Mensen die in de gevangenis zitten of hebben gezeten, moeten kunnen stemmen.

Republikeinen vinden dat veroordeelde criminelen hun stemrecht hebben verspeeld door hun misdaad en vrezen dat criminelen zouden stemmen voor beleid waardoor zij sneller vrij zouden komen. Democraten vinden dat veel strafbare feiten niet zwaar genoeg zijn om je stemrecht door te mogen verliezen, zoals drugsbezit. Bovendien vinden zij het niet redelijk dat je na je straf permanent je stemrecht kwijt bent, terwijl je bijvoorbeeld wel belasting moet betalen.

Er moeten weinig regels zijn om een vuurwapen te kunnen kopen

Republikeinen zijn groot voorstander van het tweede amendement van de Amerikaanse grondwet. Dat tweede amendement wordt meestal opgevat als het recht van Amerikaanse burgers om een vuurwapen te kopen en bezitten. Wapengeweld is een probleem de VS, maar volgens Republikeinen moet dat worden aangepakt door betere toegang tot mentale gezondheidshulp, niet door een beperking op de toegang tot wapens. Democraten willen ook beperkingen opleggen op wie wapens mag verkopen en aan wie.

De overheid moet ervoor zorgen dat er meer groene energie wordt opgewekt.

Democraten zijn voorstander van groene energie. Met name jongeren en theoretisch opgeleiden maken zich veel zorgen over klimaatverandering en willen dat de overheid meer doet om het klimaat te beschermen. Republikeinen zijn vaker sceptisch over het bestaan van klimaatverandering en vinden het stimuleren van groene energie nadelig voor Amerikaanse olie- en kolenbedrijven.

11. Ga na of er nog vragen zijn. Controleer met de klas of de leerdoelen behaald zijn en sluit de les daarna af.

Bijlage: Antwoordblad groepsopdracht

Amerikaanse president

1. Is het staatshoofd van een republiek.
2. Wordt door het volk gekozen.
3. Mag maar maximaal acht jaar dezelfde persoon zijn.
4. Woont in het Witte Huis.
5. Ondertekent alle wetten.
6. Bestuurt de regering als hoogste baas.
7. Heeft directe controle over het leger.
8. Een voorbeeld van iemand die deze functie heeft gehad, is George Washington.
9. Spreekt jaarlijks het Congres toe tijdens de 'State of the Union'.
10. Kan worden afgezet door het Congres .

Nederlandse premier

1. Is de leider van het kabinet van een constitutioneel koninkrijk.
2. Wordt niet gekozen door het volk.
3. Mag de functie blijven uitvoeren zolang daar steun en vertrouwen voor is.
4. Ondertekent wetten samen met de verantwoordelijke minister en de koning.
5. Leidt de regering, maar is niet de baas over de andere ministers.
6. Heeft geen directe controle over het leger.
7. Is niet het staatshoofd; dat is de Koning.
8. Mag in het Catshuis wonen
9. Vertegenwoordigt het land in de Europese Unie.
10. Een voorbeeld van iemand die deze functie heeft gehad, is Mark Rutte.